

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1028/2019
13.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужилаца АА из ..., ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Драгана Филиповић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Основни суд у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца АА и ББ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1684/18 од 16.11.2018. године, у седници одржаној 13.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца АА и ББ изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1684/18 од 16.11.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П1 12/18 од 27.04.2018. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да сваком од тужилаца за период од септембра 2015. године закључно са јануаром 2018. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом ближе одређено као у ставу првом у односу на тужиоца АА, као у ставу другом у односу на тужиљу ББ и као у ставу трећем у односу на тужиљу ВВ. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиоцима солидарно плати трошкове овог поступка у износу од 260.101,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1684/18 од 16.11.2018. године, ставом првим изреке делимично је преиначена првостепена пресуда тако што је одбијен захтев тужилаца АА и ББ за накнаду трошкова доласка и одласка са рада за период од септембар 2015. до јануара 2018. године и обавезани су тужиоци да туженом солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 22.500,00 динара, као и одлука о накнади трошкова парничног поступка тако што је обавезана тужена да тужиљи ВВ накнади трошкове парничног поступка у износу од 108.148,20 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, док је у преосталом делу жалба туженог одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Против преиначујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци АА и ББ изјавили су ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао другостепену одлуку у побијаном делу применом члана 408. ЗПП у вези члана 403. став 2 тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14 и 87/18) па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се ревизија може изјавити применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању, на коме је заснована побијана одлука тужиоци АА и ББ запослени су код туженог као Тужилац АА свој посао обавља у Основном суду у ... у Судској јединици ..., а тужиља ББ у седишту Основног суда у ..., док је пребивалиште тужилаца на територији Града Градски јавни превоз је организован на територији Града ... и на територији Општине ..., док на територији Општине ... нема организованог градског јавног превоза. Редовна линија међумесног саобраћаја на релацији од места становања до места рада тужилаца не постоји, осим једног поласка у току дана за релацију ... - ... - ... са поласком у 6.45 из ... и у 11.20 из Тужиоци долазе на посао и враћају се са посла својим аутомобилима. Тужиоцима су исплаћивани трошкови превоза међумесног саобраћаја сразмерно броју дана проведених на послу на основу цене аутобуске карте.

Тужиоци у овој парници потражују накнаду штете у висини разлике износа накнаде трошкова превоза који је тужени сваком од тужилаца исплатио за спорни период и трошкова превоза који је сваки од тужилаца за спорни период определио у висини од 10% цене горива по пређеном километру у смислу члана 45. ПКУ за државне органе који је ступио на снагу 21.03.2015. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одлучио усвајањем тужбеног захтева налазећи да како не постоји организован саобраћај до и од места рада тужилаца као запослених тужиоци имају право на исплату тражене разлике између исплаћених и увећаних трошкова превоза сагласно члану 118. Закона о раду и 45. ПКУ за државне органе („Службени гласник РС“, број 25/15).

По оцени Врховног касационог суда другостепени суд је правилно применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду одбијањем тужбеног захтева уз основан закључак да се на тужиоце као изабрана лица - ... у конкретној ситуацији, обзиром на предмет спора, не може применити члан 45. ПКУ за државне органе („Службени гласник РС“, број 25/15).

Право на трошкове превоза гарантовано је чланом 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 са изменама), којим је прописано да запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, у складу са општим актом и уговором о раду. ПКУ за државне органе („Службени гласник РС“, број 25/15) који је ступио на снагу 21.03.2015. године, јесте предвидео већа права од утврђених законом у односу на право на накнаду трошкова превоза чланом 45. (у ситуацији када не постоји саобраћај до места рада) али је у члану 2. овог ПКУ јасно одређено да запослени у смислу тог

уговора на које се односи његова непосредна примена јесу државни службеници и намештеници који су у радном односу код РС као послодавца, због чега је у односу на тужиоце као посебној категорији запослених у државним органима, који нису обухваћени наведеним ПКУ, искључена његова непосредна примена.

Наиме, тужиоци су изабрана лица - ..., тако да се о њиховом праву на накнаду трошкова који настају у вези с њиховим радом у државном органу и другим примањима, начину остваривања права и висина накнаде трошкова и других примања одлучује применом одредби Уредбе о накнадама и другим примањима изабраних и постављених лица у државним органима ("Службени гласник РС", бр. 86/07, 104/07 115/07, 44/08, 78/12) која у члану 5. прописује да право на накнаду трошкова: превоза за долазак на рад и за одлазак с рада изабрана и постављена лица у државним органима остварују сходном применом одредаба уредбе Владе којом се уређује накнада трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника. Уредба о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", бр. 98/07, 84/14, 84/15) у делу у ком регулише накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одласка са рада у члану 3. прописује да државном службенику и намештенику накнађују се трошкови превоза за долазак на рад и за одлазак с рада у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају.

Зато се у конкретном случају у односу на тужиоце непосредно примењују одредбе Закона о раду и одредбе Уредбе о накнадама и другим примањима изабраних и постављених лица у државним органима ("Службени гласник РС", бр. 86/07, 104/07 115/07, 44/08, 78/12) које упућују на Уредбу о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника ("Службени гласник РС", бр. 98/07, 84/14, 84/15), док је непосредна примена члана 45 ПКУ искључена. При том, то даље значи и да свим изабраним лицима припада право на накнаду трошкова превоза у висини цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају, што значи и оним изабраним лицима који не користе јавни саобраћај, било што исти не постоји или је нередован, било зато што од куће до радног места долазе сопственим аутомобилом или пешице.

С тим у вези, неосновано се ревизијом указује на постојање потребе за сходном применом члана 45. ПКУ за државне органе („Службени гласник РС“, број 25/15) да будући да закон и подзаконски акти на којима се заснива право тужилаца накнаду трошкова превоза не регулишу ситуацију када нема јавног превоза од места становања до места рада. Сходна примена одредаба ПКУ за државне органе („Службени гласник РС“, број 25/15) према тужиоцима као изабраним лицима била би могућа само у односу на права која им нису призната другим прописима, а у конкретном право тужилаца на трошкове превоза, као посебној категорији запослених у државним органима, засновано је непосредно на закону и подзаконском акту и одређено у висини цене месечне претплатне карте који су им и исплаћени за утужени период.

Имајући у виду наведено, на тужиоце као изабрана лица свакако се не може применити ПКУ из 2015. године, па ни позиција тужилаца као изабраних лица није упоредива са положајем државних службеника и намештеника са аспекта права на висну трошкова превоза признатим чланом 45. ПКУ за државне органе из 2015. године, због чега су без утицаја на другачије одлучивање наводи ревизије да су тужиоци као запослени у државним органима у одсуству места за сходну примену наведене одредбе

ПКУ доведени у неравноправан положај у односу на запослене на које се непосредно односи таква одредба.

Код таквог стања, правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужилаца.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Весна Поповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић